

Т.Б. Кушнір, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ПРАКТИКИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні той факт, що сучасна модель української економіки повинна мати інноваційну стратегію розвитку, є беззаперечним. Тільки інноваційний тип здатен істотно підвищити ефективність економіки, забезпечити стійке зростання, реальну незалежність і безпеку, що призведе державу до гідного місця у світовій господарсько-економічній системі. Інноваційність соціально-економічного розвитку є важливою передумовою забезпечення його конкурентоспроможності, впровадження нових технологій виробництва, і виявляється результатом поєднання діяльності освітньо-наукових організацій та високотехнологічних підприємств. Тобто належним підґрунтям формування інноваційної економіки України є освіта і наука, які у цілному взаємозв'язку з практикою діяльності підприємств, повинні забезпечувати впровадження інтелектуального капіталу, “який забезпечує стабільне інноваційне лідерство і є основою технологічного розвитку країни в цілому.

Вирішальну роль у розвитку інноваційної діяльності відіграють освітні організації. Інноваційною функцією освіти полягає у забезпеченні інтелектуальними ресурсами інноваційного процесу, сприянні розвитку інноваційної культури, формуванні інноваційної поведінки та інноваційного мислення.

Центром освіти є університет, як єдина організація, де відбувається накопичення інформаційних знань, відтворення тієї інтелектуальної еліти, яка потім працює в інших галузях виробництва знань. Традиційне призначення університетів – надання універсальних знань вузької дисциплінарної орієнтації, сьогодні не відповідає вимогам сучасності. По суті знання народжуються в економічних практиках й теоретизуються в університетах. Тобто поки студент отримує знання, вони втрачають свою актуальність, бо технології у практичній діяльності змінюються з великою швидкістю.

У результаті дипломований випускник набуває професійних компетенцій лише поза межами ВНЗ. До того ж усвідомлюється необхідність навіть сформованому спеціалісту докорінним чином оновлювати знання та змінювати сферу професійної діяльності декілька разів протягом життя, що підтверджує актуальність широкого

розповсюдження системи “освіти через усе життя” як єдиної можливості бути потрібним за будь-яких соціально-економічних умов.

Фундаментом освітньої діяльності є наука. Українська наука відстає в реалізації результатів, рівнях технологічного розвитку, ефективності державної наукової та інноваційної політики не тільки від розвинених країн, але і від тих, що розвиваються. Тому парадигмальна невизначеність та плюралізм у науці суттєво впливає на становище освіти. В таких умовах університет стає провідним учасником і організаційним посередником інтеграції освітніх і наукових структур з виробництвом, культурними установами, владними структурами. Метою цієї інтеграції є вирішення міждисциплінарних завдань освіти і науки, а також інноваційна діяльність з їх впровадження, тобто формування так званого “трикутника знань”, який поєднує освіту, науку та практику.

Однією із проблем, яка гальмує трансфер технологій і зростання інноваційного розвитку, є низький попит на НДДКР безпосередньо у практичній діяльності підприємств. Взагалі рівень інноваційної активності вітчизняних підприємств досить низький, впровадженням інновацій займаються не більше 20% загальної їх кількості.

Отже, інтеграція діяльності інститутів освіти, науки, спеціалізованих організацій інноваційної сфери як фундаторів накопичення інноваційних знань (інформації), та підприємств реального сектору, які впроваджують інноваційну діяльність, повинна здійснюватись шляхом трансформації процесу викладання в університетах, створення на їх базі нових освітніх структур – інноваційних центрів, технологічних агентств, інших форм інноваційної інфраструктури, що є вирішальним чинником і передумовою формування національної інноваційної економіки.